

PATVIRTINTA
Šilutės r. Katyčių pagrindinės
mokyklos direktoriaus
2017 m. spalio 19 d.
įsakymu Nr. V1-145

ŠILUTĖS R. KATYČIŲ PAGRINDINĖS MOKYKLOS POVEIKIO PRIEMONIŲ TAIKYMO NETINKAMAI BESIELGIANTIEMS MOKINIAMS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams tvarkos aprašas (toliau Aprašas) skirtas padėti Šilutės r. Katyčių pagrindinės mokyklos darbuotojams veiksmingai reaguoti į mokinių netinkamo elgesio atvejus bei iškilusią grėsmę, siekiant užtikrinti visų mokyklos bendruomenės narių fizinį ir psichologinį saugumą.

2. Šis aprašas nustato galimas taikyti poveikio priemones netinkamai besielgiantiems mokiniams bei tų priemonių taikymo sąlygas ir kriterijus.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

Draudžiami daiktai – bet kokie daiktai (reikmenys), gaminiai ar medžiagos, kurių apyvarta uždrausta arba ribojama Lietuvos Respublikos įstatymų ar kitų teisės aktų saugumo, sveikatos apsaugos ir kitais visuomenės poreikiais, taip pat kiti Šilutės r. Katyčių pagrindinėje mokykloje draudžiami turėti daiktai (reikmenys), gaminiai ar medžiagos.

Netinkamas mokinio elgesys – mokinio elgesys, keliantis realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, taip pat pasikartojantis, tyčinis, agresyvus, įžūlus, griaunantis ugdymosi procesą, pažeidžiantis kitų asmenų garbę ir orumą bei psichologinį ir fizinį saugumą mokinio elgesys.

Poveikio priemonė – Šilutės r. Katyčių pagrindinės mokyklos darbuotojo veiksmai, kuriais siekiama nutraukti ar sustabdyti netinkamą mokinio elgesį bei atkurti psichologiškai ir fiziškai saugią ir savitarpio pagarba grįstą ugdymosi aplinką.

Pagrįsti fiziniai veiksmai – su fiziniu kontaktu susiję Šilutės r. Katyčių pagrindinės mokyklos darbuotojo veiksmai mokinio atžvilgiu, kurių gali būti imamasi siekiant nutraukti mokinio elgesį, keliantį realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, arba užkirsti jam kelią.

Ugdymosi vietos pakeitimas – laikinas mokinio atskyrimas nuo kitų mokinių, tęsiant mokinio ugdymąsi kitoje Šilutės r. Katyčių pagrindinės mokyklos patalpoje arba teikiant mokiniui reikiamą švietimo pagalbą.

4. Sprendžiant mokinio elgesio problemas bei taikant poveikio priemones vadovaujamosi Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymu, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymu, kitais įstatymais ir teisės aktais.

II SKYRIUS NETINKAMO ELGESIO KRITERIJAI

5. Netinkamu elgesiu laikoma:

5.1. vėlavimas į pamokas;

5.2. pamokų praleidinėjimas be pateisinamos priežasties;

5.3. bėgimas iš pamokų;

5.4. nepasiruošimas pamokoms;

- 5.5. triukšmavimas pamokų metu;
- 5.6. mobilaus telefono naudojimas pamokų metu;
- 5.7. patyčios (psichologinės, fizinės, elektroninės) prieš mokinius;
- 5.8. patyčios (psichologinės, fizinės, elektroninės) prieš mokytojus;
- 5.9. necenzūrinių žodžių vartojimas;
- 5.10. mokinių turto gadinimas;
- 5.11. mokytojų turto gadinimas;
- 5.12. mokyklos turto gadinimas;
- 5.13. vagystės;
- 5.14. muštynės;
- 5.15. tabako, alkoholio ir kitų psichoaktyvių medžiagų vartojimas mokyklos teritorijoje;
- 5.16. pinigų, kitų daiktų atiminėjimas, išviliojimas iš mokinių;
- 5.17. azartiniai lošimai.

III SKYRIUS POVEIKIO PRIEMONĖS

6. Netinkamai besielgiantiems mokiniams taikomos šios poveikio priemonės:
 - 6.1. žodinis įspėjimas;
 - 6.2. tėvų informavimas;
 - 6.3. mokinio paaiškinimas (raštu);
 - 6.4. mokinio stebėjimas;
 - 6.5. papildomos socialinės veiklos valandos;
 - 6.6. ugdymosi vietos pakeitimas (pašalinimas iš pamokos);
 - 6.7. mokinio daiktų patikrinimas;
 - 6.8. pagrįsti fiziniai veiksmai;
 - 6.9. mokinio elgesio svarstymas mokyklos Vaiko gerovės komisijoje;
 - 6.10. privalumų apribojimas;
 - 6.11. prašymas vykdyti ikiteisminį tyrimą;
 - 6.12. teikimas svarstyti Šilutės rajono savivaldybės Vaiko Gerovės komisijos posėdyje dėl minimalios ar vidutinės priežiūros skyrimo.

IV SKYRIUS POVEIKIO PRIEMONIŲ TAIKYMO SĄLYGOS

7. Šilutės r. Katyčių pagrindinės mokyklos darbuotojai, siekdami užtikrinti kokybišką ugdymo procesą ir (ar) mokyklos bendruomenės narių saugumą, gali taikyti punktuose išvardintas poveikio priemones.

8. Taikant Apraše numatytas poveikio priemones siekiama kurti saugią aplinką Šilutės r. Katyčių pagrindinėje mokykloje ir ugdyti mokinių atsakomybę už savo elgesį. Visuomet atsižvelgiama į mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius, jo sveikatos būklę, psichologinę savijautą ir kitas poveikio priemonės parinkimui ir taikymui svarbias aplinkybes.

9. Šilutės r. Katyčių pagrindinės mokyklos darbuotojas, įtaręs, kad mokinys mokykloje ar jos teritorijoje vartoja psichoaktyvias medžiagas ar yra apsvaigęs nuo šių medžiagų, turi vadovautis Vaikų, vartojančių narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, nustatymo organizavimo aprašu ir laikytis jame nurodytų veiksmų sekos.

10. Ugdymosi vietos pakeitimas taikomas mokytojo sprendimu, kai mokinio elgesys akivaizdžiai trukdo kitų mokinių ugdymosi procesą pamokos metu:

11. Pakeitus ugdymosi vietą mokinys atlieka mokytojo paskirtas užduotis prižiūrimas kito mokyklos darbuotojo, kurį skiria Šilutės r. Katyčių pagrindinės mokyklos direktorius arba mokiniui yra teikiama švietimo pagalba.

12. Mokinio ugdymosi vieta keičiama tokį sprendimą priėmusio mokytojo pamokos trukmei.

13. Mokytojas ar kitas Šilutės r. Katyčių pagrindinės mokyklos darbuotojas gali išsikviesti mokyklos direktorių ir/ar jo įgaliotą asmenį, kad padėtų nutraukti nepageidaujamą mokinio ar mokinių grupės elgesį.

14. Įgaliotas asmuo ar mokyklos direktorius tarpininkauja sprendžiant mokyklos darbuotojo ir mokinio ar mokinių grupės konfliktą, padeda numatyti tolesnį mokinio ar mokinių grupės ugdymosi proceso organizavimo, švietimo pagalbos teikimo bei poveikio priemonių taikymo galimybes.

15. Šilutės r. Katyčių pagrindinės mokyklos darbuotojas ir mokyklos direktorius ar jo įgaliotas asmuo turi teisę prašyti mokinio parodyti jo asmeninius daiktus, kilus įtarimui, kad mokinys gali turėti draudžiamų daiktų:

16. Mokinio daiktai gali būti tikrinami tik gavus jo sutikimą ir jam dalyvaujant.

17. Mokiniui sutikus parodyti asmeninius daiktus, patikrinimo metu dalyvauja mažiausiai du Šilutės r. Katyčių pagrindinės mokyklos darbuotojai, vienas iš kurių yra mokyklos direktorius ar jo įgaliotas asmuo.

18. Tarp mokinio asmeninių daiktų radus draudžiamų, apie tai informuojami mokinio tėvai/globėjai/rūpintojai ir, esant reikalui, teritorinė policijos įstaiga.

19. Mokiniui nesutikus parodyti daiktų, apie įtarimus informuojami mokinio tėvai/globėjai/rūpintojai ir kviečiami nedelsiant atvykti į mokyklą.

20. Mokinio tėvams/globėjams/rūpintojams nesutikus atvykti ar neatvykus susitartu lauku į mokyklą, apie įtarimus informuojama teritorinė policijos įstaiga.

21. Kol atvyks dėl mokinio daiktų iškviešti asmenys, mokinys yra prižiūrimas Šilutės r. Katyčių pagrindinės mokyklos direktoriaus paskirto darbuotojo.

22. Pagrįsti fiziniai veiksmai apima tokius veiksmus:

23. Stovėjimas tarp mokinių, gresiant potencialiam atviram jų konfliktui;

24. Stovėjimas prieš mokinį, siekiant užkirsti kelią pavojingam mokinio elgesiui;

25. Vedimas už rankos;

26. Mokinio sulaikymas, fiziškai apribojant jo veiksmus ekstremaliose situacijose (pvz. muštynės, save žalojantis elgesys ir pan.).

27. Šilutės r. Katyčių pagrindinės mokyklos darbuotojai pagrįstus fizinius veiksmus gali taikyti tokiais atvejais:

28. Norint apsaugoti mokinį nuo savęs ar kitų asmenų (su)žalojimo;

29. Norint užkirsti kelią ir/ar nutraukti mokinio smurtinį elgesį prieš kitus mokinius, mokyklos darbuotojus ar kitus aplinkinius asmenis;

30. Neleidžiant mokiniui palikti patalpos, jei jo pasišalinimas kelia grėsmę jo paties ar kitų asmenų saugumui;

31. Nutraukiant mokinių tarpusavio muštynes, kai mokinys nereaguoja į žodines pastabas.

32. Nutraukiant mokinio veiksmus, kurias niokoja kitų asmenų ar mokyklos turtas.

33. Išvedant iš patalpos mokinį, kuris griaua bendrą klasės tvarką ar mokyklos renginį, kai mokinys nereaguoja į žodinius įspėjimus ir raginimus laikytis elgesio taisyklių. Mokinys būna prižiūrimas mokyklos direktoriaus paskirto darbuotojo arba jam teikiama švietimo pagalba.

34. Pagrįstų fizinių veiksmų naudojimas neturi kelti grėsmės vaiko sveikatai ir gyvybei.

35. Fiziniai veiksmai laikomi nepagrįstais ir traktuojami kaip smurtas mokinio atžvilgiu, jei:

36. Naudojami kaip bausmė;

37. Naudojami pademonstruoti savo viršenybę;

38. Naudojami siekiant sukelti vaikui skausmą;

39. Naudojama didesnė nei būtina fizinė jėga.

40. Poveikio priemonės netinkamai besielgiantiems mokiniams taikomos pagal numatytus konkrečius kriterijus (priedas).

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

41. Šilutės r. Katyčių pagrindinės mokyklos darbuotojai supažindinami su numatytais poveikio priemonėmis ir mokomi jas taikyti.

42. Šilutės r. Katyčių pagrindinės mokyklos darbuotojai mokomi taikyti pagrįstus fizinius veiksmus, siekiant užtikrinti minimalų, saugų ir proporcingą šių veiksmų naudojimą.

43. Mokiniai ir jų tėvai (globėjai, rūpintojai) ar bent vienas iš jų supažindinami su Šilutės r. Katyčių pagrindinės mokyklos Poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams tvarka.

44. Šilutės r. Katyčių pagrindinės mokyklos direktorius skiria įgaliotą asmenį, pagal kompetenciją dalyvaujantį taikant poveikio priemones (ugdymosi vietos pakeitimas, daiktų patikrinimas) bei darbuotojus prižiūrinčius mokinius šiais atvejais.

45. Visi skundai dėl poveikio priemonių mokiniui taikymo yra nagrinėjami Šilutės r. Katyčių pagrindinės mokyklos veiklą reglamentuojančių dokumentų numatyta tvarka.

46. Apie nustatytus vaiko teisių pažeidimus Šilutės r. Katyčių pagrindinė mokykla informuoja Šilutės r. savivaldybės administracijos Vaikų teisių apsaugos tarnybą ir Švietimo skyrių.

Šilutės r. Katyčių pagrindinės mokyklos
Poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams tvarkos aprašo
priedas

Nr.	Poveikio priemonė	Kada skiriama	Kas skiria	Pastabos
1	Žodinis įspėjimas	Pavėlavus į pamoką (iki 3k.). Pabėgus iš pamokos (pirmą kartą). Per mėnesį praleidus be pateisinamos priežasties iki 10 pamokų. Triukšmaujant pamokos, renginio metu. Nepasiruošus pamokai. Naudojantis mobiliuoju telefonu pamokos metu. Vartojant necenzūrinius žodžius.	Dalykų mokytojai. Klasių vadovai. Socialinė pedagogė.	Toliau stebimas mokinio elgesys (iki 1 mėn.).
2	Informavimo apie probleminę situaciją pažyma. Mokinio paaikškinimas.	Sistemiškai vėluojant į pamokas. Sistemiškai bėgant iš pamokų. Sistemiškai nepasiruošiant pamokoms. Per mėnesį praleidus be pateisinamos priežasties 10 ir daugiau pamokų. Sistemiškai triukšmaujant per pamokas. Esant patyčioms (psichologinėms, fizinėms, elektroninėms) prieš mokinius. Esant patyčioms (psichologinėms, fizinėms, elektroninėms) prieš mokytojus. Sugadinus turtą (mokinių, mokytojų, mokyklos). Sistemiškai vartojant necenzūrinius žodžius. Rūkant, vartojant alkoholį ar kitas psichoaktyvias medžiagas mokyklos teritorijoje. Atiminėjant iš kitų mokinių pinigus, kitus daiktus. Žaidžiant azartinius lošimus.	Mokytojai, socialinė pedagogė.	Informavimo apie probleminę situaciją pažymą pildo mokytojas, kuris susiduria su netinkamu elgesiu. Mokinys raštu paaikškina savo elgesį. Ir kartu su mokytoju bei socialine pedagoge aptaria bendrus susitarimus kaip galima keisti situaciją. Stebimas mokinio elgesys. Ši pažyma yra raštiškas įspėjimas mokiniui. Ji saugoma 1 mokslo metus. Jei mokinys surenka 3 pažymas, jo elgesys svarstomas mokyklos Vaiko Gerovės komisijoje.

3	Ugdymosi vietos pakeitimas	Triukšmaujant, vartojant necenzūrinius žodžius pamokos metu (kai nereaguojama į pastabas, ilgą laiką trukdoma pamoka). Esant patyčioms (psichologinėms, fizinėms, elektroninėms) prieš mokinius, mokytojus pamokos metu (kai nereaguojama į pastabas ar sulaukiama priešingos reakcijos). Esant įtarimui, kad mokinys pavartojo alkoholio, kitų psichoaktyvių medžiagų.	Mokyklos direktorius ar Direktoriaus įsakymu įgaliotas asmuo	Mokytojas telefonu iškviečia įgaliotą asmenį, kuris išveda mokinį į kita ugdymosi vietą. Užpildoma informavimo apie problemine situaciją pažyma.
4	Mokinio daiktų patikrinimas	Vagystė. Įtarus, kad mokinys turi cigarečių, alkoholio, kitų psichoaktyvių medžiagų, mokykloje draudžiamų daiktų.	Mokyklos direktorius ar Direktoriaus įsakymu įgaliotas asmuo ir mokytojas	Mokinys parodo kuprinėje, kišenėse turimus daiktus. Pildomas Informavimo apie problemine situaciją pažyma. Informuojami tėvai. Esant reikalui informuojami policijos pareigūnai. Jei mokinys atsisako parodyti daiktus, kviečiami tėvai ir policijos pareigūnai. Kol jie atvyks mokinys lieka direktoriaus įsakymu įgalioto darbuotojo priežiūroje.
5	Pagrįsti fiziniai veiksmai	Muštynės. Siekiant apsaugoti mokinį nuo savęs ar kitų asmenų sužalojimo. Siekiant nutraukti mokinio veiksmus, kuriais niokojamas turtas, sustabdyti netvarką.	Suaugęs mokyklos darbuotojas, pastebėjęs įvykį	Fiziniai veiksmai naudojami kiek galima trumpiau. Neturi būti naudojama didesnė nei reikia fizinė jėga.
6	Mokinio elgesio svarstymas mokyklos Vaiko Gerovės komisijoje.	Mokiniui surinkus 3 ir daugiau Informavimo apie problemine situaciją pažymų per 1 mokslo metus. Praleidus per mėnesį 50% pamokų be pateisinamos priežasties. Muštynių, vagystės atvejais. Žodinio konflikto, patyčių atveju (jei to prašo nukentėjęs mokinys, mokytojas, tėvai). Rūkymas, alkoholio, kitų psichoaktyvių medžiagų vartojimas mokyklos teritorijoje.	Mokyklos Vaiko Gerovės komisija	Į svarstymą kviečiami mokinio tėvai. Mokiniui skiriamas griežtas išpėjimas bei elgesio stebėjimas (iki 3 mėn.). Nesant teigiamų pokyčių informacija perduodama Šilutės r. sav. Vaiko Gerovės komisijai.

7	Privalumų apribojimas	Mokiniui surinkus 3 ir daugiau Informavimo apie probleminę situaciją pažymų per 1 mokslo metus. Praleidus per mėnesį 50% pamokų be pateisinamos priežasties. Muštynių, vagystės atvejais. Rūkymas, alkoholio, kitų psichoaktyvių medžiagų vartojimas mokyklos teritorijoje.	Mokyklos Vaiko Gerovės komisija	Tam tikram laikui (nuo 1 sav. iki 3 mėn.) mokiniui apribojamas: dalyvavimas renginiuose, ekskursijose, prieiga prie interneto mokyklos bibliotekoje.
8	Papildomų socialinės veiklos valandų skyrimas	Sistemiškai vėluojant į pamokas. Sistemiškai bėgant iš pamokų. Sistemiškai nepasiruošiant pamokoms. Per mėnesį praleidus be pateisinamos priežasties daugiau kaip 10 pamokų. Sistemiškai trukdant pamokas. Sugadinus turtą (mokinių, mokytojų, mokyklos).	Mokyklos Vaiko Gerovės komisija	Mokiniui skiriama papildomai atlikti 1 – 2 socialinės pilietinės veiklos valandas. Veiklos pobūdį ir turinį mokinys pasirenka pats ir suderina su kuriojančiu mokytoju.
9	Mokinio elgesio svarstymas Šilutės r. sav. Vaiko Gerovės komisijoje	Po 3 aptarimų mokyklos Vaiko Gerovės komisijoje, jei nėra teigiamų pokyčių.	Mokyklos Vaiko Gerovės komisija	Šilutės r. sav. Vaiko Gerovės komisija priima sprendimą dėl minimalios ar vidutinės priežiūros skyrimo.
10	Prašymas vykdyti ikiteisminį tyrimą	Vagystė. Muštynės. Necenzūrinių žodžių vartojimas mokykloje. Turto sugadinimas. Pasikartojantys patyčių atvejai.	Nukentėjęs suaugęs asmuo, mokinio tėvai.	Kreipiamasi į policijos pareigūnus. Nukentėjęs asmuo rašo pareiškimą. Pradedamas ikiteisminis tyrimas.
11	Tėvų informavimas	Visais atvejais	Klasių vadovai, mokytojai, socialinė pedagogė, mokyklos administracija	Tėvai informuojami visais atvejais.